

مدل‌سازی الکترومکانیکی دوگان المان محدود/ شبکه عصبی مصنوعی برای رفتارهای هارمونیک و دینامیکی تیر کامپوزیت تطبیقی هوشمند

یاسر شهبازی^۱، سمیه شهبازی^۲، امیر ابوالفضل صورتگر^۳، محمد جواد خسروجردی^۴

۱- دانشجوی دکتری عمران سازه دانشکده مهندسی عمران، دانشگاه صنعتی سهند تبریز

۲- کارشناس ارشد برق- الکترونیک دانشگاه آزاد اسلامی واحد اراک

۳- استادیار برق- دانشکده فنی مهندسی، دانشگاه اراک

۴- استادیار برق- دانشکده مهندسی برق، دانشگاه صنعتی سهند تبریز

y_shahbazi@sut.ac.ir

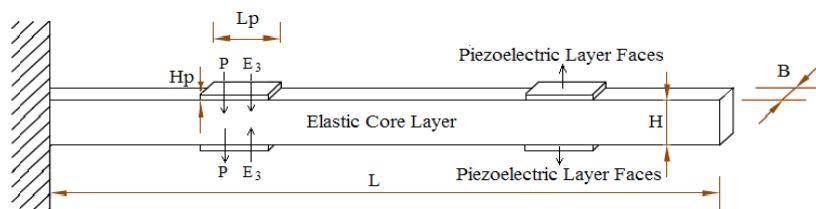
خلاصه

در این پژوهش، ابتدا مدل الکترومکانیکی المان محدود یک به کاراندازنهای محوری در تیر کامپوزیت توسط نرم‌افزار ANSYS® ارایه می‌شود. آنالیزهای هارمونیک ساده، چندگانه و ضربه‌های مختلف دینامیکی برای مدل المان محدود انجام شده است. پاسخ سیستم هوشمند با مدل المان محدود، به عنوان بخشی از ورودی‌ها و خروجی‌های لازم، برای تریت شبکه‌ی عصبی مصنوعی از ردیف BP و یقیه نتایج برای اعتبارسنجی شبکه مذکور استفاده شده است. آنالیز صورت گرفته با روش شبکه‌ی عصبی به دو دسته‌ی داده‌های غیر ترمال و داده‌های ترمالیزه شده تقسیم می‌شود. نتایج بدست آمده حاکی از آن است که شبکه‌های عصبی ارایه شده از دقت و کارایی مطلوبی در برآورد رفتارهای هارمونیک و دینامیکی به کاراندازنهای محوری یک تیر کامپوزیت برخوردار است.

کلمات کلیدی: مدل المان محدود، تیر کامپوزیت هوشمند، شبکه‌های عصبی مصنوعی، آنالیز هارمونیک.

۱. مقدمه

امروزه در صنعت سازه‌های عمرانی، مکانیکی و هوافضای ترکیب دو مقوله‌ی سبکی و بزرگی سازه در طراحی موجب شده که سازه‌ها، انعطاف پذیر و دارای فرکانس‌های طبیعی بایین باشند. این سازه‌ها تحت اثر اغتشاشات ناجز ارتعاش می‌نمایند که حذف این ارتعاشات نامطلوب همواره یکی از اهداف اصلی مهندسان و طراحان بوده است. با کشف اثر وارون مواد پیزوالکتریک(اثر تولید کرنش مکانیکی ناشی از حضور یک میدان الکتریکی در ماده)، این مواد جهت کنترل فعال ارتعاش در سازه‌ها مورد استفاده‌ی گسترده‌ای قرار گرفته‌اند. نیروی اعمال شده توسط این به کاراندازنهای پیزوالکتریک، مشکل است از یک مؤلفه‌ی سختی مکانیکی غیرفعال (پسیو)، ناشی از حضور به کاراندازنهای به عنوان یک سیستم باربر، و یک مؤلفه‌ی سختی فعال(اکتیو)، وابسته به ولتاژ اعمالی به دو سوی لایه‌ی فعال. مطالعه‌های پارامتریک بازنمود [۱-۲] دلالت بر آن دارد که به کاراندازنهای پیزوالکتریک برای سازه‌های کنترل شده‌ی سخت تر و نازکتر، دارای عملکرد بالاتری هستند. در این پژوهه، یک مدل المان محدود از یک تیر سه لایه هوشمند ارائه می‌شود که قادر است مکانیزم به کاراندازی محوری را به سازه اعمال کند. بدین منظور، راستای بردار قطبیش لایه‌های پیزوالکتریک تیر، موازی با راستای بردار شدت میدان الکتریکی فرض می‌شود [شکل ۱].

شکل ۱ - هندسه‌ی تیر کامپوزیت هوشمند با برون لایه‌های پیزوالکتریک وصله وصله و هسته‌ی الاستیک